

БІБЛІОТЕЧНІ ВІСТІ

Березень 2021

Раритетні видання у фондах бібліотеки

Одне із завдань бібліотеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини – забезпечити вивчення та збереження рідкісних книг. Колекція рідкісних видань належить до важливих складових фонду бібліотеки, яка має свою історію. Сьогодні колекція рідкісних та цінних видань нараховує понад 1711 примірників – це зібрання друкованих книг, найдавнішою з яких є книга 1818 року видання і до 1945 року включно.

Робота з фондом рідкісних видань була розпочата, коли бібліотека отримала нове приміщення та з'явилась можливість виділити окрему кімнату для збереження унікальних видань. Крім цього з 2007 року почали використовувати автоматизовану бібліотечну систему (УФД/Бібліотека), завдяки чому отримали змогу формувати електронні ресурси та надавати доступ до них, що сприяє каталогізації та створенню повнотекстових інформаційних ресурсів.

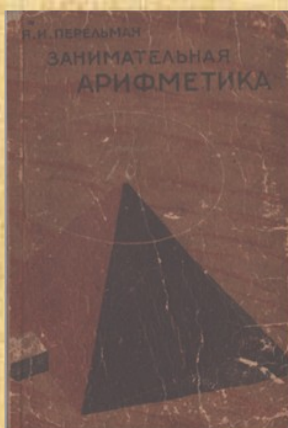
Робота з книжковими пам'ятками дуже цікава та захоплююча. Водночас вона потребує знань не тільки з бібліотекознавства та бібліографії, а й із книгознавства, мистецтвознавства та поліграфії. Будь-яке цінне книжкове зібрання стане мертвою скарбницею, якщо зосереджені в ньому багатства не будуть доступні читачеві. Варто пам'ятати, що кожна книжка – це джерело для нових досліджень, і наше завдання – їх зберегти для наступних поколінь. Книга є охоронницею духовного багатства людства й однією з найважливіших і найміцніших ланок, що пов'язують покоління, з'єднують минуле, сьогодення і майбутнє. Саме тому рідкісні видання мають виняткову наукову, духовну й матеріальну цінність та заслуговують на більш прискіпливу увагу, ніж звичайна видавнича продукція.

На сучасному етапі розвитку суспільства суцільна інформатизація та комп'ютеризація впливає на всі аспекти бібліотечної діяльності: накопичення, опрацювання, поширення інформації, інформаційні потреби користувачів і способи їх задоволення. І це вимагає від бібліотек системної переорієнтації на цифрові технології співробітництва, тому збереження рідкісних книг набуває особливого значення.

Бібліотека продовжує активно займатися оцифруванням раритетів, щоб користувачі могли безперешкодно користуватися цими працями, спочатку обрати книгу, завантажити її, потім можна роздрукувати або скопіювати фрагмент. Книги представлені у pdf форматі.

Кожна книга особлива!

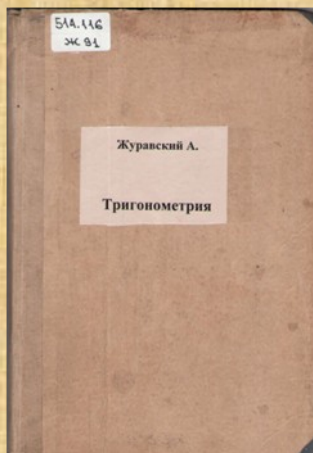
Обирайте для себе цікаві книги, які нещодавно були оцифровані та знайомтеся з їх наповненням.

Перельман, Я. И.

Занимательная арифметика [Текст]: загадки и диковинки в мире чисел / Я. И. Перельман. – Л.: Молодая гвардия, 1934. – 166, [2] с.: ил.; [13,5x19,5 см]. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/rarity/20491.pdf. – Книга в издательском переплете. Сохранность хорошая.

Книга про арифметичні парадокси, головоломки і фокуси, написана відомим майстром цікавого жанру Я. І. Перельманом.

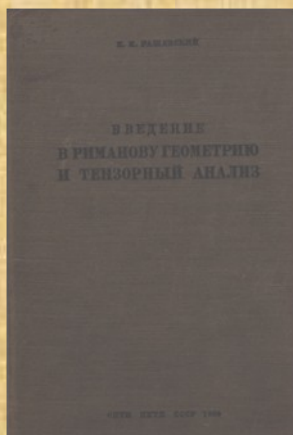
Журавский, А.

Тригонометрия [Текст] : [задачник] / Журавский А. – М. ; Л. : Гостехиздат, 1933?. – 221, [1] с. ; [15x23 см.]. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/rarytety/67829.pdf. – Новодельный переплет. Утрачен и восстановлен титульный лист. Экземпляр неполный: отсутствует конец книги.

Лойцянский, Л. Г.

Основания графической математики [Текст] : диаграммы и графики : пособ. для самообучения и самообразования / Л. Г. Лойцянский. – Л. : Сев-Зап. обл. промбюро ВСНХ, 1926. – 111 с. : рис. ; [15x22,5 см.]. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/rarytety/1761.pdf. – Алфавитный справочник: с. 110–111. – Сохранность плохая: утеряна обложка, временные пятна, некоторые страницы надорваны, загнутые уголки книги.

Рашевский, П. К.

Введение в риманову геометрию и тензорный анализ [Текст] : утв. Наркомпросом РСФСР в качестве учеб. пособ. для ун-тов / проф. П. К. Рашевский. – Изд. 1-е. – М. ; Л. : Объединенное научно-техн. изд-во, 1936. – 199, [1] с. : черт. ; [15x22 см.]. – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/rarytety/8937_01.pdf. – Предметный указат.: с. 197–199. – Книга в издательском переплёте. Сохранность хорошая.

Головною метою тут є - розкрити саме геометричну суть понять риманованої геометрії. При цьому часто вибирається шлях найбільшого опору в тому сенсі, що від читача потрібна робота над геометричними уявленнями, всупереч спокусі обійти їх і обмежитися аналітичною стороною справи.

Млодзеевский, Б. К.

Основы аналитической геометрии на плоскости. Основы аналитической геометрии в пространстве [Текст] : [учебник для высшей школы] / Млодзеевский Б. К. – М. : Госиздат, [1923?]. – 322 ; 183, [2] с. : черт. ; [14,5x22 см.]. – (Нормальные руководства для высшей школы). – Режим доступа: http://udpu.org.ua/library_files/rarytety/33551.pdf. – Указатель: с. 321–322. – Конвалют. Новодельный переплет, издательская обложка не сохранена. Утрачен и восстановлен титульный лист. Книжный блок отделен от обложки.

Читати – це велика насолода

Читаючи книги, людина з часом формує свій власний світогляд, його погляд на світ поглиблюється і розширюється, переглядаються і формуються цінності, переконання та принципи. Багато книг здатні мотивувати й надихнути на самореалізацію, поліпшення себе, підвищення своїх результатів.

Перевагою для любителів книг є те, що вони мають вільний доступ до величезної кількості життів реальних і вигаданих персонажів, можуть проживати з ними їхні почуття і відчувати все те, що відчували вони. А люди, які не люблять читати книги, проживають тільки одне життя – своє власне. У охочих до читання з'являється унікальний шанс почерпнути життєвий досвід і уроки інших людей. Спостерігаючи за різними обставинами в тому чи іншому творі, читач може застерегти себе від здійснення помилок. Крім усього іншого, читання книг здатне допомогти людині розібратися в собі самому, дізнатися багато нового, по-новому поглянути на життя. Ставлячи себе на місце героя твору, можна отримати несподівану відповідь і, навіть, підказку по деяким моментам в поведінці.

Також, читання книг є способом пізнати культуру і життя інших народів та країн, відкрити, по суті, новий світ, не переступаючи порога будинку.

Крім того, читаюча людина надовго залишається молодою – адже старість починається зі старіння мозку, а захопленому читачеві це не загрожує! Ото ж варто постійно читати і ділитись прочитаним. Для цього бібліотекарі й провели творчу годину на тему: «Що для мене книга?», умовою якої було надіслати міні-твір про свою улюблену книгу, або про нову, яку нещодавно прочитав і вона тебе зацікавила.

У новині на сайті бібліотеки ми уже повідомляли, що студенти нашого університету відреагували позитивно на цю ідею та відгукнулись, а це означає, що вони готові радо ділитися своїми думками, відчуттями, емоціями, враженнями від прочитаного з іншими людьми. Уподобання в усіх учасників абсолютно різні: хтось полюбляє читати класиків, інші – новітню літературу українських письменників або зарубіжних, а хтось захоплюється психологічною або філософською тематикою. Отже, пропонуємо ознайомитись з творчими роботами студентів та скористатись чудовими порадами, рекомендаціями прочитання цікавої книги, яку Ви ще, можливо, не читали.

Учасники «творчої години в бібліотеці» розкажуть коротко про себе та свої захоплення

Архіпова Віка Олександрівна – студентка факультету української філології IV курсу, 3 групи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Люблю читати книги, вчити вірші на пам'ять, слухати музику, спостерігати за природою та описувати її.

«Що для мене книга»

Книга – це антистрес, хобі, те, чим можна насолоджуватися під час дощової погоди, та річ, яку можна взяти з собою будь-куди, те, що перенесе тебе туди, куди схочеш.

Люблю книги, особливо, коли є на них вільний час... Обожаю читати в якійсь певній атмосфері, наприклад, сидячи в кріслі, обгорнувшись пледом, чи в ліжку, обклавшись ковдрами та подушками, чи десь на дворі під яблунею, чи в парку...

Надаю я перевагу читанню англійських романів. З-посеред багатьох, своїм улюбленим я обрала «Гордість і упередження», написаний Джейн Остін. Чому саме ця книга? Можливо через те, що в ній дуже гарно і виразно розкриваються характери кожного персонажа, з перших сторінок вже можна зрозуміти хто є хто. Книга ця читається дуже легко, на одному диханні. Все, що турбує головну героїню, турбувало й мене, що переживала вона, те переживала і я, завжди хотілося її підтримати, що обурювало її, те й обурювало мене. Яскравий сюжет, сповнений різними, сплетеними між собою, лініями переносив мене у той час і простір, навіть коли я була зайнята своїми справами, то все одно книжні події крутилися в моїй голові і мені було цікаво, що ж чекає далі мене і головну героїню – Елізабет.

Цей роман є не просто романтичним, але й філософським та психологічним. Хоч і характери багатьох героїв можна зрозуміти одразу, та Джейн Остін постаралася, щоб деяких героїв ми спочатку зненавиділи, а потім вже полюбили. Протягом всього твору характер містера Дарсі розкривався з різноманітних сторін. Саме в цьому, на мою думку, і є цікавість цього роману, що ми можемо досліджувати характери героїв і змінювати про них враження.

Я вважаю, що цей роман повинен торкнутися рук, очей та серця кожного, хто виявляє любов до читання.

Данилко Дар'я

Навчаюся в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на факультеті української філології, II курс, 4 група. Мені 18 років і я активна, творча, звикла перемагати. Захоплююся музичним мистецтвом, декоративно-прикладним мистецтвом, театральним, літературною творчістю, педагогікою та психологією. Мрію про те, щоб культура України розвивалась та стала нашою національною гордістю.

«Що для мене книга?»

Хотілось би почати свою розповідь із прекрасного афоризму Рене Декарта: «Читання книги – це ніби розмова з найкращими людьми минулих століть». Справді, коли читаєш різноманітні книги поринаєш у цей безмежний і мудрий світ геніїв минулого. Кожен із нас у книжках може прожити тисячі життів відразу та описана історія повністю поглинає тебе, ніби ти став безпосереднім учасником тих подій.

Книга для мене – це невід'ємна частина життя, адже які б пристрої не винаходили, я завжди повертаюся до справжніх сторінок. Читаючи з Інтернету, не відчуваєш душі автора, повний спектр його почуттів, коли він це писав.

Першу книгу я прочитала у 3 роки і тоді я не знала, що буду в майбутньому частим гостем у різних бібліотеках. Вдячна батькам, що в дитинстві замість гаджетів, вони дарували мені книжки із казками.

А зараз мені 18, я читаю серйозні прозові та поетичні твори. Звісно, у мене багато фаворитів серед письменників та творів, але на сьогоднішній день – це «Щоденник» Тараса Григоровича Шевченка. По правді, я сильно боялась його читати, бо думала, що не зрозумію, але згодом, зрозуміла, що це шедевр і Кобзар відкрився для мене по-новому.

Зацікавила мене книжка насамперед назвою. Опис справжніх буднів Тараса захопили мене своєю неординарністю в порівнянні із хронікою життя сучасників. Вже в процесі читання були такі слова, які дають привід задуматись, наприклад: «Забвение прошедшему. Мир и любовь настоящему.» або: «Сначала уплачивается долг, потом удовлетворяется голодная нужда, а на остатки покупается удовольствие».

Лист Шевченка до Катерини Борисівни, який вона прочитала та зробила таке, що Тарас сказав: «Теперь я тебе не западню, а капкан поставлю», ця цитата «прямо в десятку». Після прочитання хочеться сказати, що «Все геніальне просто і все просте геніально!!!».

Я вважаю, що цей твір має прочитати кожен, адже на деяких сторінках ловиш себе на думці, що щось подібне відбувається і зараз. Тарас Шевченко вмів пророкувати майбутнє свого рідного народу і тому «Щоденник» і на сьогоднішній день залишається актуальним.

Гонимар Оксана

Привіт, мене звали Оксана. Обожаю читати різноманітні книги, особливо дитячу літературу, тому і вирішила взяти участь у конкурсі. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини – це для мене як рідна домівка, в якій я зростаю і розвиваюся уже 4 рік, а факультет української філології продовжує надихати мене на творчість та активну позицію в житті!

«Що для мене книга?»

Насправді я дуже люблю дитячу літературу за те, що вона наповнена легкістю і добротою, а саме цього нам часто не вистачає. Це є одним із найкращих способів підняти собі настрій і відволіктися від усіх турбот.

Якщо ви любите «похандрити» чи вигадувати проблеми на рівному місці, раджу прочитати книжку Елеонор Портер «Поліанна». Це історія про дівчинку Поліанну, яка любила «грати в радість», тобто шукала позитив у будь-якій ситуації. І не зважаючи на різні випробування чи проблеми, вона завжди знаходила щось таке, з чого можна порадіти, та вчила цього інших.

Дивує те, що це робила дівчинка, яка сама багато страждала. Адже померли її батьки, вона залишилася зовсім самотньою, жила у притулку для сиріт, боялась ночувати в маленькій кімнаті на горищі, яку приготувала для неї тітка Поллі. Але Поліанна ніколи не скаржилася, не сердилася на тих, хто її ображав...

Важко не погодитися з рядками твору, які стосуються головної героїні: «Люди випромінюють те, що тримають в серцях і думках... Наділений любов'ю до ближнього і вдячністю, неминуче передасть це оточуючим». Адже у житті завжди можна знайти чому радіти. Щоб бути щасливим, не потрібен привід, треба просто бути ним. Щастя знаходиться всередині кожного з нас!

Марина Зарудняк

Марина - студентка 13 групи факультету української філології.

Захоплення: любить читати, писати вірші, співати, грати на піаніно, випікати солодощі, в'язати, малювати, грати в шахи...

У шкільному віці я дуже любила книгу «Маленький принц» Антуана де Сент-Екзюпері. На перший погляд, це дитяча історія, але якщо її читатиме хтось більш свідомий, то накопає стільки захованих істин, що вразиться: «Як взагалі це вмістилось в малій дитячій голівці?» Це не лише всім відоме: «Ми відповідальні за тих, кого приручили». Це також про те, що людина може

поводитись несправедливо з тобою, але при цьому любити, про те, що великі «королі» насправді можуть виявитись звичайними нарцисами і не мати жодної цінності, про те, що шанувати потрібно дії, а не слова, про те, що можна присвятити всього себе якійсь справі (наприклад, рахувати зорі), але чи буде воно того варте? Та багато інших не менш простих, але важливих речей.

Пізніше, коли я прочитала «Алхіміка» Пауло Коельйо, то найулюбленішим став він. Для мене це книга, яка «хапає» першим реченням, «затягує» в себе. І ти вже не читаєш, ти вже дивишся на пригоди, які пережив Сантьяго. Це людина, яка змогла віддати все, що має, навіть золото, щоб у майбутньому здійснити свою мрію. У цій книзі мені дуже подобається, як головного героя навчають ставитись до грошей. Гроші мають цінність лише тоді, коли здатні врятувати життя. І вони ж рятують! Проте головною думкою є те, що не можна відмовлятись від мрії, потрібно перетворювати її на реальність.

Тому я раджу всім прочитати ці дві книги і завжди залишатись вірними своїм мріям.

Дзярик Вікторія

Навчаюся в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини на факультеті української філології, закінчую IV курс, (3 група). Дуже люблю читати українську літературу і поезію. Захоплююся сучасними авторами, такими як: Світлана Талан, Василь Шкляр, Сергій Жадан і Максим Кідрук.

«Що для мене книга?»

Прогрес рухається вперед, тому кожен може знайти будь-яку інформацію, кілька разів клацнувши клавішею на телефоні, ноутбучі, будь-якому іншому електронному гаджеті. Все менше в руках у людей стає простих паперових книг. Невже вони скоро зникнуть або будуть зберігатись тільки в бібліотеках, музеях?

Мені не хотілося б, щоб так сталося. Мабуть, завжди будуть люди, які читають звичайну книгу, шелестять сторінками. До їх числа належу і я.

Книга для мене - цілий світ. За допомогою неї ми крокуємо стежинками художнього слова, знайомимося із героями, що втілюють добро, чуйність, милосердя, мужність, красу і справедливість. Існує безліч книжок, різних за характером та призначенням: одні розважають, інші виховують кращі людські якості. Книга — це найцінніший здобуток людського розуму, скарбниця знань. Недарма у народі кажуть: «Книга вчить, як на світі жити».

Нещодавно у місцевих кав'ярнях мого міста з'явився проект під назвою "Щирий книгообмін Тульчин". Він полягає у тому, що людина, прочитавши книгу, залишає («звільняє») її, для того, щоб інша, випадкова людина, могла цю книгу знайти та прочитати; та у свою чергу повинна повторити процес. Нероздумуючи, я вирішила взяти участь, і саме там я знайшла роман "Помилка" Світлани Талан. Досить давно я знайома з творчістю авторки, але чомусь ця історія вразила найбільше.

Книга про наболіле: наркоманію і СНІД, від яких молоде покоління нашої країни гине. Чому ж так сталося? Чому країна з потужною магічною культурою Трипільщини, з найсильнішими традиціями і праукраїнським символізмом, які завжди стояли на варті від морального падіння, знаходиться в такому жалюгідному духовному стані? А все тому, що наркоман і хворий на СНІД – це люди, характеристики яких змінює сама хвороба. Вони озлоблюються на оточуючих, падають духом, втрачають сенс свого молодого життя або змінюють всю парадигму існування та існування всіх близьких людей. Невже наша нація гідна бути нацією змінених особистостей, які втратили життєвий сенс?

Відповідь на це складне запитання й дає авторка роману «Помилка» Світлана Талан. «Прийшов час прощення...» – говорить головна героїня роману Вероніка. Кого ж прощати нам в цьому житті? Своїх ворогів і недругів за всі гидоти і підлості, якими вони наповнювали наше

життя? А може, себе самого за невірні кроки і зраду своїх клятв і ідеалів? Питання складне ... Кожен вирішує для себе...

На мою думку, варто прочитати цю книгу, щоб почати просто жити, виправляти помилки, навчитись прощати, дихати на повні груди і любити кожен момент свого життя.

Тетяна Кияновська

Студентка 4 курсу природничо-географічного факультету Уманського державного педагогічного факультету імені Павла Тичини.

«Що для мене книга?»

Що може бути краще за книгу з психології? Завдяки їй можна краще зрозуміти себе, поглянути на світ з іншого боку, переосмислити та зрозуміти багато речей...

Всі ми хочемо відчутти найбажаніше почуття - почуття любові. Але не всі ми вміємо отримувати та віддавати те, що відчуваємо, тому виявляється не все так просто. Для того щоб навчитись любові, потрібно невтомно працювати щодня. Власне про цю працю і йдеться в книзі Еріха Фромма «Мистецтво любові». Звичайно ця книжка не пояснить як завоювати усю любов світу, але вона допоможе вам віднайти любов у собі. Зрозуміти, що саме є цінним та важливим для кожного з нас.

Особисто мене книга змусила замислитися над такими речами, про які я навіть не підозрювала. У сучасному суспільстві зустріти людей, які вміють по справжньому любити — дуже складно, а таких людей, які володіють «мистецтвом любити» можна на пальцях перерахувати.

Я замислювалась майже чи не над кожним словом цієї книги і зрозуміла, що справжня любов — це коли двоє спілкуються один з одним на самому глибокому рівні існування. Любов — це коли він і вона залишаються на одинці для того, щоб радіти один одному, підтримувати і захищати один одного. Любов — це спонукання до того, щоб стати світом всередині себе заради іншого! І я вдячна Еріху Фромму за такий прекрасний твір мистецтва, який не залишить жодну «матеріально-думаючу людину» байдужою!

Пам'ятайте! Читання – це праця, корисна та приємна. До всякої ж праці звичка набувається лише постійними вправами. Тому читайте завжди і всюди, де тільки є для цього можливість, тоді читання стане вашою звичкою.

Бібліотечні вісті

Інформаційний вісник
бібліотеки Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

Адреса: вул. Садова 2, м.Умань

Над номером працювали:

Редактор: Григоренко Т. В.

Редколегія: Усатюк О. А., Барабаш В. В.

Дизайн та верстка: Найкус Т. М.